

tionem, humilitatem, orationem &c. quandoq; causæ *ωσνυμύση* interi-
dicitur, DEUM respicere pactum, hoc est, misericordiam & veritatem sua
tacito foedere declaratam, quā motus, hominum miseretur, Psal. 74, 20.
cere faciem Christi sui, Ps. 84, 10. qui Mediator noster & Salvator noster
pter quem sibi benefieri David petit optatq;e, vocans eum *servum Do-*
ral. 17, 19. & *verbum Domini*, 2. Sam. 7, 21. Confer 1. Par. 17, 17. (2.) In
ira, vindicta, & pœnæ DEI denotentur, Exod. 14, 24. 1. Paral. 12, 17. Ps.
Jer. 3, 8. Thren. 3, 36. Ezech. 16, 50. &c.

AUDITUS DEO tribuitur, quo itidem DEI erga credentes be-
& gratia, in satisfaciendo optatibus, precibus & suspiriis eorum, ut plu-
nuitur. Gen. 16, 11. *Audivit Dominus afflictionem tuam*. Exod. 2, 24.
DEUS clamorem eorum. 2. Reg. 20, 5. *Audivi orationem tuam &c.* Sic
Psal. 5, 2, 3, 4. Psal. 130, 2. Esa. 65, 24. 1. Joh. 5, 14. &c. *Exalire calum dici*
Hof. 2, 21. *cum beneficia* (ut Paulus Act. 14, 17. loquitur) *confert, de cœli*
vias ac tempora fructifera, quod tacito quasi desiderio exoptat, & pro-
invocat cœlum &c. Utitur etiam Scriptura attendendi voce, de DEO
precibus & desideriis annuente, quo ipso miserationis ipsius vis ma-
citur. Psal. 10, 17. Psal. 65, 19. Psal. 130, 2. &c. *Contrarium huic est, quod*
orationi DEUS dicitur, Thren. 3, 8. & operire se in nube, ne transire possit
Confer Esa. 45, c. 59. 2. &c.

ODORATUS DEO triuitur, quo itidem DEI *adonia*, compli-
gratia denotatur, sicut odore bono homo recreatur, eoque delectatur.
Et odoratus est Dominus odorem quietis. Chald. *Et accepi DEUS in ben-*
eficium ejus. Lutherus in aureo commentario h. l. *Scut medici non*
exanimis suavitate odorum revocant: sicut contra horribile fœtor vehem-
dit naturam, ac prosternt sepe: Ad hunc modum dici potest, DEUM hor-
ve impietatis offensum, unę quasi recreari, cum videt hunc unicum Sa-
(Noam) se accingere ad facienda sacra, ut specimen aliquid gratitudi-
& publico opere ostendat, se non esse impium, sed haberi & revereri
enim proprię sacrificia pertinebant &c. Musculus in comment. h. l. per
Per antropopathiam Moses DEO tribuit odorandi facultatem, & de sa-
odorem suavitatis. *Nec odoratur Dominus organo narium, ut bono; nec*
ficii Noę, quem edebant holocausta pecorum, bona erat fragrantę, sed n-
& molestus. Admonemur ergo hac locutione, opera nostra, qualiaunque
re odorem quendam, qui ascendat in conspectum DEI, & ab illo ei probi-
suavia, vel improbetur, tanquam gravis, molestus & injucunda. Is o-
quem externa nostra facta mortalium sensibus ingerunt, sed quę ipsa
spiritualem, mala malum & graveolentem, bona bonum ac suavem ex
sacrificio Noę corporalis & externus odor erat, quem caro irensa na-

A-9031

Nº 9.

55

A B D

Tarto = *Una mirino - vale*

waifenne luggemisse ramat / e

Tarto ma rahwa tullus
Keiserliko Tarto sure koli,
ramato kohto lubbaga.

ramat 1819
Hålega tåbbe

a e i o u å ö ü

Håleta tåbbe

b p d t i g k h l m n r s w z

Ramato kirja waifesse tåbbe
a b d e g h i j k l m n o

be de ge he je ke le me ne

p r s t u w z — å ö ü
pe re se te w z

Ramato kirja sure tåbbe

A B D E G H I J K L M N O
P R S T U W Z — Å Ö Ü

TRU Naumakki

28868

43293098

Rde Kirja wällesse tähhe

a b d e g h i j k l m n o . p
r s t u w z — ä ö ü

Rde Kirja sure tähhe

A B D E G H I K L M
N O P R S T U W Z — Ä Ö Ü

Arwo tähhe.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Tähhe kollo säädminne.

ab	eb	ib	ob	ub	áb	ób	úb
ba	be	bi	bo	bu	bá	bó	bü
ad	ed	id	od	ud	ád	ód	úd
da	de	di	do	du	dá	dó	dü
ag	eg	ig	og	ug	ág	óg	üg
ga	ge	gi	go	gu	gá	gó	gü
ja	je	ji	jo	ju	já	jó	jü
ah	eh	ih	oh	uh	áh	óh	üh

ha	he	hi	ho	hu	há	hó	hü
af	ef	if	of	uf	áf	óf	üf
fa	fe	fi	fo	fu	fá	fó	fü
al	el	il	ol	ul	ál	ól	ül
la	le	li	lo	lu	lá	ló	lü
am	em	im	om	um	ám	óm	üm
ma	me	mi	mo	mu	má	mó	mü
an	en	in	on	un	án	ón	ün
na	ne	ni	no	nu	ná	nó	nü
ap	ep	ip	op	up	áp	óp	üp
pa	pe	pi	po	pu	pá	pó	pü
ar	er	ir	or	ur	ár	ór	ür
ra	re	ri	ro	ru	rá	ró	rü
as	es	is	os	us	ás	ós	üs
sa	se	si	so	su	sá	só	sü
at	et	it	ot	ut	át	ót	üt
ta	te	ti	to	tu	tá	tó	tü

aw ew iw ow uw aw ow iw
 wa we wi wo wu wā wō wū
 ats ets its ots uts ats ots uts
 za ze zi zo zu zā zō zū
 ai ei — oi ui ai oi ui
 au eu iu ou — au ou —

aas	arm	haam	hā	hiem
ai	au	hain	hāl	hirs
aid	een	hais	hāal	hoog
aig	eest	haē	hārg	hool
ait	ei	hal	hau	hoop
ait	eis	han	helm	hōlm
am	els	hand	heng	hōrn
an	ent	hang	her	hul
and	haaf	hans	hiir	hulē
arm	haam	hand	hiip	hurt
arst	haan	hang	hind	huul

huurd	ka	keert	kop	kūlg
hūt	kaal	kel	kops	kūlm
hūis	kaar	kelf	kot	kūt
hūip	kaas	kep	kōē	kraw
its	kahe	kiin	kōis	kroēt
ilm	kai	kūē	kōif	laas
ja	kainw	kūis	kōiw	lai
jaan	kaē	kūē	kōrts	lainw
jaaf	kand	kūis	kōt	laisē
jalg	kans	kūp	kū	land
jā	karnw	kool	kūum	lau
jālg	kas	kool	kūus	lauē
jārg	kats	koor	kūut	laut
jārnw	kāan	koot	kul	last
joon	kāng	koif	kulp	lats
jook	kaē	kof	kum	lastē
joot	kāp	kolf	kurg	leem
jōhw	kārp	kolm	kurf	leib
jōm	keel	kon	kūin	lel
jōnd	keer	kons	kūnts	lep

lehm	lucht	meid	müñk	nurk
leht	luud	mes	müt	nurm
liht	luits	met	mürk	nünd
liig	lül	mik	nahk	nülg
lil	ma	mo	narts	nübr
lind	maad	moon	ne	oh
lip	maal	mof	neid	om
lius	maan	mold	ni	org
lobk	mai	mödk	nink	ots
loom	man	mödt	nool	oi
loot	mas	möhk	noor	ö
lomp	mat	möts	nof	ööd
lont	mats	mu	nohk	ön
lödk	mahl	muud	nou	paak
lödw	mänd	muid	nöps	paas
löm	mäng	muhk	nuum	paat
löug	mark	muld	nui	pai
löun	meel	mult	nuk	paik
lu	mees	must	nup	paik
luit	mei	mü	nusk	paik

pat	rein	sai	fulg	tos
pat	reis	sau	suits	torm
paf	rüft	san	fä	tuim
pind	rif	sant	fälg	tuif
pird	rind	faks	fuid	tuul
poig	ro	fakw	fuid	tuur
pois	roog	farkw	ta	tuuf
pöld	roop	fääl	taat	tut
pödn	rooff	fäng	tam	tü
pörm	rof	fe	tal	tük
pu	rop	fep	tark	trep
vahm	rot	felts	tat	triin
puif	rödp	fik	te	umb
puif	rut	fii	teed	urb
püik	ruf	fii	teid	urg
püif	rüp	fiiw	teif	ufe
raag	fa	fing	tik	waak
raig	faak	fo	to	waat
raud	faan	fö	tool	wak
rand	faap	födk	toom	wars
rafw	faas	födt	toop	waif
raif	faat	fu	toots	

waim	weits	woon	wórk	ziff
wass	wiis	woi	_____	zirk
wat	wiin	wok	_____	zirk
watse	wiht	wásh	zár.	zoog
we	wil	wáits	zárk.	zodr.
weel	win	wó	zál.	_____
wet	wiis	wólg	zert	_____

Krist-lik-ko Op-pus-se wiis
Vá-túk-ki.

Ees-mán-ne Vá-túk.

Jum-ma-la kúm-me Kás-ku.

1. Ees-mán-ne Kásk:

Min-na ol-le se Is-sand sin-no Jum-mal
Sin-nul ei pe-á mit-te muid Jum-malid
ol-le-ma min-no een.

2. Ebi-ne Kásk.

Sin-na ei pe-á mit-te Is-san-da, om-
ma Jum-ma-la nim-me kur-jas-te pruuk-
ma; sest Jum-mal ei tah-ha sed-dá mit-te
nuht-le-mat-ta iát-tá, ke tem-má nim-me
kur-jas-te pru-giv.

3. Kol-mas Kásk:

Sin-na pe-át püh-há pái-wá püh-hen-
da-ma.

4. Nels

4. Nels-ias Kásk.

Sin-na pe-át om-ma es-sa nink om-ma
em-ma au-wus-ta-ma, et sin-no kás-si
has-te káup, nink sin-na kaw-wa el-lát
ma páal.

5. Wi-ies Kásk.

Sin-na ei pe-á mit-te ár-rá-tap-ma.

6. Kuw-wes Kásk

Sin-na ei pe-á mit-te ab-bi-el-lo rik-
ma.

7. Sáits-mes Kásk.

Sin-na ei pe-á mit-te war-ras-ta-ma.

8. Kat-te-sas Kásk.

Sin-na ei pe-á mit-te kaw-wa-lat tun-
nis-tust and-ma om-ma láh-hem-ba was-
ta.

9. üt-te-sas Kásk.

Sin-na ei pe-á mit-te him-mus-ta-ma
om-ma láh-hem-ba mai-ja.

10. Kúm-nes Kásk:

Sin-na ei pe-á mit-te him-mus-ta-ma
om-ma láh-hem-ba naist, sul-last, náht
si-kut, töb-rast, ehk kík, mes tem-má per-
rált om.

Mes üt-ley náub Jum-mal ki-gist neist
sin-nat sif Kás-sust?

Tem-má üt-ley ni-da: Min-na, se Is-
sand, sin-no Jum-mal, ol-le úts wág-gey
wih-ha-ne Jum-mal, ke nei-de pá-le, kum-
ma

ma min-no wi-h-fa-wa, wan-nam-bi-de-
pat-tu kod-do ot-siv las-te pä-le, kol-man-
da nink nel-jan-da pöl-we sis-se. Ent nei-
le, kum-ma min-no ar-mas ta-wa, nink
min-no käs-tu wid-dä-wa, te min-na hääd,
am-mak tuh-han-da pöl-we sis-se.

Töi-ne Pä-tük. Püh-hä Kris-ti-Ust.

Es-män-ne Tük est Op-pus.

Lo-mis-sest.

Min-na us-su Jum-ma-la se Es-sa, ki-
ge-wäg-ge-wa-ma tai-wa nink ma lo-ja
sis-se.

Töi ne Tük, Ärrä-lun-nas-ta-mis-sest.

Nink min-na us-su Je-sus-se Kris-tus-
se, Jum-ma la ai-no Po-ja, mei-je Is-san-
da sis-se, ke om sa-du Püh-häst Wai-must,
il-ma-le tul-nu Mar-iast, puh-tast neit-
fist, kan-na-ta-nu Pont-si-us-se Pi-la-tus se
al, ris-ti-pä-le po-du är-rä-ko-lu nink mah-
ha mat-te-tu: Al la län-nu pör-go-hau-
da, kol-man-dal Päi-wäl jäl-le ül-les-tös-nu
kool-iist, ül-les län-nu tai-wat-te, is-tup
Jum-ma-la se ki-ge wäg ge wä Is-sa hääl
käel. Säält saap tem-mä jäl-le tul le-ma,
koh-hut moist-ma el-lä wide nink kool-ji-
de pä-le.

Kol

Kol-mas Tük.

Püh-ben-da-mis-sest.

Min-na us-su Püh-hä Wai-mo sis-se,
üt-te püh-hä krist-lik-ko ker^t kut, püh-
hi-de es-sa-ust, pat-tu an-dis-and-mist,
lih-ha ül-les-tös-se-mist, nink üt-te ig-gä-
west el-lo. Amen.

Kol-mas Pä-tük.

Püh-ha Pal-wus, mes Kris-tus es-si
meid om op-pesta-nu pal-se-ma.

Meije Jesa, ke sinna ollet taiwan!

Pühhendetus sago sinno nimmi.

Sinno riik tulgo meile.

Sinno tahtminne sündko kui taiwan nida
ka ma pääl.

Meije päiwalikko leiba anna meile täamba.

Anna meile andis meije süda, nida kui
meije andis anname ommille süüdeleisille.

Ärra saatko meid mitte kiusatuse se sisse;

Enge päästa meid ärra tigest kurjast.

Sest sinno perrält om riik, wäggi nink
aurustus iggawetfel ajal. Amen.

Nel-jas

N e l - j a s P ä - t u k .

P ü h - h a R i s t - m i s - s e S a a k - r a - m e n t .

M e s o m R i s t - m i s - s e ?

R i s t - m i s - s e e i o l - l e m i t - t e p a l - j a s
w e s - s i ; e n - g e o m w e s - s i , k u m b J u m -
m a - l a K ä s - s y n s ä - e - t u , n i n k J u m - m a -
l a s ö n - n a - g a ü h - h e n - d e - s t u o m .

K u m b e s s e - s a m - m a J u m - m a - l a S ö n - n a o m ?

S e , k u m - b a m e i - j e J e - s u s K r i s - t u s
o m - m e J ü n g - r i l - l e ü t - l e p : M i n - g e n i n k
t e f - k e j ü n g - r i s k i f p a g - g a - n i d , n e i d r i s -
t e n J u m - m a - l a s e J e - s u s n i n k P o - j a n i n k
P ü h - h a W a i - m o n i m - m e l . K e u s - s y n
n i n k r i s - t i - t a s , s e s a a p ö n - s a s s a - m a . E n t
k e e i u s - s u , s e s a a p ä r - r a - s y n - n i - t u s .

W i - j e s P ä - t u k .

P ü h - h a A l - t a - r i S a a k - r a - m e n t .

M e s o m A l - t a - r i S a a k - r a - m e n t ?

S e o m m e i - j e J E - S U S - D I - J E -
S U S - S E K R I S - T U S - S E t ö t - t e s
k i l - t i - s i - n e i h - h o n i n k w e r - r i , l e i - w a n i n k
w i - n a a l , m e i - l e r i s - t i - r a h - w a - l e s y n - w a
n i n k j u w - w a K r i s - t u s - s e s t e s - s i s ä - e - t u .

K u n e s s e k i r - j o - r e t o m ?

M i - d a k i r - j o - t a - w a p ü h - h ä e - w a n - g e - l i s - t i ,
M a t - t e - u s , M a r - t u s , L u k a s , n i n k p ü h - h ä a - p o -
s t e l P a - w e l :

M e i s

M e i - j e J e - s u s K r i s - t u s , s e l d ö l ,
k u i t e m - m ä ä r - r ä a n - t i , s i s w ö t t e m - m ä
l e i b a t e n n a s , m u r s - n i n k a n d o m - m i l - l e
j ü n g - r i l - l e , n i n k ü t - t e l : W ö t - k e , s ö - g e s e
o m m i n - n o i h - h o k u m b t e i - j e e e s t a n - t a s .
S e d - d ä t e f - k e m i n - n o m ä l - l e - t u s - s e s .

S e l - s a m - m a l k o m - b e l w ö t t e m - m ä f a
k a r - r i - k a t p e r - r ä t Ö - d - d a n - g o . S ö d m - A l -
g a , t e n - n a s n i n k a n d n e i - l e , n i n k ü t - t e l :
W ö t - k e n i n k j o - g e k i f s e s i - s - s e s t ; s e - s i n - n a - n e
k a r - r i f o m s e w a s t - n e l e p - p i n g m i n - n o
w e r - r e n , k u m b t e i - j e n i n k m i t - m a e e s t ä r -
r ä - w a l - l e - t a s , p a t - t u a n - d i s - a n d - m i s - s e s ;
s e d - d ä t e f - k e , n i - s a g - g e - d e k u i t e i - j e s e d - d ä j o - d e ,
m i n - n o m ä l - l e - t u s - s e s .

Ä r - m a s l a t s ! K u - l e n i n k v a n - n e t ä - h e -
l e m e s h ä ä d o p - p u s t s u l - l e a n - t a s .

K i f i l - m a a s - j a o m - m a - w a
J u m - m a - l a t a i - w a t - s e e s - s a l o o d - a s - j a ;
j a k i f l o o d - a s - s i o m h ä e g - g a - ü t s o m - m a
s u g - g u p e r - r a .

J n - n i - m e n - n e o m l o - d u , e t t e m - m a
J u m - m a - l a t a h t - m i s - s e p e r - r ä , n i n k
J u m - m a - l a a u - w a s i l - m a w ä ä l e l - l a s ,
n i n k p ü h - h a u s - s u l ä b - b i i g - g a w e t - s e e l -
l o , n i n k i g - g a - w e t - s e ö n - s u s - j e o s - s a - l i k -
t u s w ö d i s s a - d a .

O p

Do: pi sis, ar: mas sats, om: ma Jum: ma: lat tund: ma püh: hast Jum: ma: la sön: nast, nink us: su tem: ma sis: se.

Pü: hä Jum: ma: la sön: na, mes Püh: li ra: ma: tun om lug: ge: da, se op: pe: tap meid ni: da: de:

1. Mos. 1, 1.

Algmissen loi Jummal taiwast nink maad.

Laul 90, 2 ic.

Island Jummal! sa ollet meije lotus põlwest põlweni. Enne kui mäe saiwa, enne ma nink ilma lomist ollet sinna Jummal iggawest iggaweste.

Jan. 4, 24.

Jummal om wain, nink temma kum: mardaja peawa tedda wainun nink tõtten kummardama.

Laul N. 115, 3.

Meije Jummal om taiwan, temma woip tetta, mes ta tahhap.

Jerem. 23, 23. 24.

Kas minna olle ennege Jummal, ligai: dalt, ni ütley se Island; ja kas ma ei olle ka Jummal, kauselt? Kas arwat sa, et keate henda wois ni sallaja ärra kätti, et ma tedda

tedda es näes? Kas minna ^{le} ep: ei olle, te taiwast nink maad arrataudap.

P. Apostl. Teggo 15, 18.

Jummalal om kif omma tõ iggawest teda.

Hiob 12, 13.

Jummalale olgo auwo nink kirtus ig: gawest iggawestes ajas. Jummal man om nõuwo, tarkust ja mõistust.

Laul 103, 8. 13.

Hallestaja nink armolinne om Jummal, pikka melega, ja rikkas heldusse polest — Otse kui esfa omme laete päle hallestap, ni hallestap Jummal neide päle, te tedda pelgawa.

3. Mos. 19, 2. 1. Petr. 1, 16.

Teije peate henda pühhitsema, sest püh: ha olle minna se Island teije Jummal.

Rom. 2, 6.

Jummal saap egga üttele tassuma temma teode perra.

Laul 145, 17.

Jummal om fige omma wiside sissen dige.

Laul. 33, 4.

Jehowa sõnna om dige, ja kif temma tõ om tõtens.

5. Mos.

5 Mos. 6, 4.

Kule Israel! Jesand meie Jummal
om üks ainus Jummal.

Jesai 42, 8.

Minna Jehowa, se om minno nimmi;
ja ei tahha minna omma auwo üttegi mu
kätte anda; ei ka omma kättust wäär: Jum-
malatte kätte.

Jes. 44, 6.

Ma olle eddimanne, ma olle ka perrä-
minne, ja ei olle tõist Jummalat minno
kõrwal.

Jan. 3, 16.

Nida om Jummal ilma armastami,
et temma omma aino sündimü peiga om
andnu, et kük kumma temma sisse uskwa
hukka ei sa, enge iggawest ello sawa.

Jesus, üttep:

Jan. 14, 26.

Se tõmustaja pühhä waim, kumba
se esä lähätap minno nimmel; se saap teile
kük opetama, nink kük teije meelde algata-
tama, mes minna teile olle ütelnü.

Mat. 28, 18. 10. 20.

Jesus üttel: minnole om antu kük meletwald
tairwan nink ma päääl, se perräst minge nink op-
petage kük rahwast, ja ristile neid Jesa nink Poi-
ja nink Pühha Waimo nimmel; oppetage neid
piddama kük mes minna teile olle käftnu.

Matteusse Ew. 22, 37, 38. 39. 40.

Jesus üttel: Sinna peat Jummalat omma
Jesandat armastama, kigest ommast sõamest, kig-
gest ommast henaest, nink kigest ommast melest.
Se om se eesmanne nink suremb käft. Ent se
tõine om temmä saatnane: sinna peat omma lähs-
hambat armastama kui henda esä. Neide kätte
käftsu kullen poop se foggona sädus nink Proweti.

Jani 1. Nam. 3, 20.

Ke üttep: Minna armasta Jummalat, nink
wihtap omma welle, se om wõlsja; sest, ke om-
ma welle ei armasta, kedda temma näep. kuis
temma Jummalat woip armastada, kedda tem-
mä ei näe?

Matt. 6, 9 - 13.

Jesus üttel: Teije peate nidade pallesma: Meije
Jesa tairwan: pühhädetus sago sinno nimmi;
Sinno rikkus tulgo: Sinno tabminne sündko,
kui tairwan, nida ka ma pöäl. Meije päiwalikõ
leiba anna meile täamba. Nink anna meile andis
meije sida, nida kui ka meije andis anname om-
mille süudleisille. Nink ärra saatto meid kiusatus-
se sisse, enae pästa meid ärra kuxjast: Sest sin-
no perräst om rikkus, nink wäggi, nink auwus-
tus, iggawetsel ajal. Amen.

ja müda lä, Wähkända fit minno waiwa,
Wõtta mo so mannu tauwa! Amen.

6. Palwus enne sõbmaiga.

Kiari silma lootwa sinno päle, Jēsand, nink
sinna annat neite neide sōli ommal ajal, sinna
arwat liles omma rohket lāt, nink teet sōnus
fit, mes ellap, hā melega.

Auru olgo Jummalale, Jēsale, Pojale nink
Pūbhale Waimute. Amen!

Jēsand Jummal, armas taiwane esša, dn
nista meid, nink neidsinnatid sinno andid, kum
be meije sinno rohkest armust wasta wõttame,
lāobi Jēsusse Kristuse, meije Jēsanda. Amen!

7. Palwus perrast sõbmaiga.

Tennage Jēsandat, sest temma om hēde,
nink temma heldus pūssip iggawes! Jēsandat
om hā meel neist, kumma tedda pelgawa, nink
temma armo päle lootwa.

Auru olgo Jummalale, Jēsale, Pojale nink
Pūbhale Waimole. Amen!

Meije tenname sinno, Jēsand Jummal, ar
mas taiwane esša, lige sinno ande nink hāteg
gemisse eest. Meije tenname sinno, ke sinna eb
lat nink wallitset iggawest iggaweste. Amen.

Jummal olgo kittedu ja tennatu sōmisie nink
jomisse, nink temma kallit sōnna eest. Temma
andko meile eddispāidi meije päwalikko leiba, ja
ōnnistago meid la henge poleit, Jēsusse Kristus
se, meije Jēsanda lābbi. Amen.

Laul.

Hommungutse laulo wersti.

Ma tenna so, Et sinna mo, Oh Jummal
ollet hoitnu. Ea walwōsit dōl ka minno pād,
Et hādā mo es puttu.

Mūid awwita Sel päwal ka. So waim,
oh Jēsand Jummal Se nomigo, Se saatto mo;
Ma olle waene rummal.

Oh Jēfufe! Mo lilemb hā! Nink ōsel minno
kaiṣja, Mo awwita Sel päwal ka, Nink olle
minno hoitja!

E a u l enne sõbmaiga.

Wiis. Mūid Jummalalle awwōstuf.

Ea annat tāamba heldeste Meil ello tarwi
dust. Me sōme sis, nink palleme ka sinno dōnnis
tust. Oh anna, et me moistlikkust Jēs toidust
wōttasse, Nink pallaken, me lawwa pād,
ka waeset künisse.

Wiis. Oh wōtkem Jummalat.

Se leiwa pallake Wōlp ihho sōnus tetta, Las
minno tedda ni, Mo Jēsus, wasta wōtta, Et
temmast kinnitet So tenis sūdamest; Se tar
wis sago joud Mūl sinno armo lāest.

E a u l päle sõbmaiga.

Wiis. Mo sūdda walwa jālle.

Auru, kittus, Jēsand! sulle Se eest, mes sin
na mulle. So esša armust andnu. Ea ollet
hoolt iks landnu.

Mūid

Miid ollet armo näitnu Nink meie ihho
toitnu. Oh anna, Jesand loja! Ka mes om
hengel waja.

Sddangutse laulo wersi.

Wies. So heng, o Jesus.

Miid lamme minna wotelle; Oh, wotta mo
so hotele, Mo kallis dinnisteggja, Sis woi ma
rahbun maggada.

Sa hoija minno wannambid, Nink kaitfa
Jummal ommatid. Kik tasfo neile armoga, Mes
hääd na mulle reggera.

Kui om se d mul wiimne tää, Mes minna
magga ilma pääl, Sis sada minno taiwate, Se
õnja waimo hengusje.

Tõbbitse latse puhkamine.

Wies. O Jesu Krist sa förgemb õn.

Oh armas Jummal, arowita, Mo tõbbe wallõ
tanda. Sa woiit lüt minnul ütfinda Se tarwis
joudu anda. Mo ihho nõrkust parranda, Mo
henge lootma oppeta; Soga ma jõrowa wäärda.

Wies. Oh leinakem.

Ma tännita Mo palwega, Oh Jesus, sinno
pole: Olle minno perrandus, Kui ma ärra kole.

Wies. Oh armo juur.

Oh Jesuke! Ma tõbbine, Ma häddalinne
palle; Se waiw, mes mul, Om teda sul; Sul
õlgo minnust hälle!

Oh

Oh wäbbända, Eestnolleia, Se wallo mes
ma kanna. Mul kannatust Ja kostotust So ar-
mo wõest anna.

So ristmisten Sai mul se õn, So armo late
ses sada: Sis lasse ka, Kui kole ma So taiwa
perrändäda.

Üts palwefe, Kumb sünnis eggal ajal pallelda.

Wies. Kes teed kui kanna.

Kun minna olle, ollet sinna, Mo armas Jum-
mal minnoga. So waim mo saatko, et wois
minna So figen paigan armasta. Kes om, se
mulle kahjo tees, Kui Jummal minno mannu jääs.

Paul. Jummalat kuttusjes.

Wies. Kes Jummalat ni lassew tetta.

Oh Jummal Esja! ilma loja! Sa figi asja
alaminne! Kik ma ilm sulle kuttust towa, kui arm-
sal Esjal kunnage. Sul õlgo kuttus süddamest,
Oh Jummal Esja iggawest!

Ni kui sest päwast walgus paistav, Nink
wersi lättest wälja keep: Ni sinno arm nink hel-
dus ipsep, Nink sõamid meil rõõmsas teep. Sul
õlgo kuttus süddamest, Oh Jummal Esja iggawest!

So nimmi sago pühhendetus, So armo rikkus
tulao meil. Me sinna tahhat sundko ikkes, Sun
ma pääl ni kui taiwan sääl. Meil anna leida robe
fest kdest, Ja sinno Jummalikkust wõest.

Meil anna andis esitusi, Ni kui me andis
anname. Meid ärra saatko kiusatusi, Ent pästa
kurjast heldeste. Sul õlgo figest süddamest Nuu
kuttus, tenno iggawest.

Se uts - fôrd hts.

1	fôrd	1	om	1	5	fôrd	5	om	25
2	fôrd	2	om	4	5	fôrd	6	om	30
2	fôrd	3	om	6	5	fôrd	7	om	35
2	fôrd	4	om	8	5	fôrd	8	om	40
2	fôrd	5	om	10	5	fôrd	9	om	45
2	fôrd	6	om	12	5	fôrd	10	om	50
2	fôrd	7	om	14	6	fôrd	6	om	36
2	fôrd	8	om	16	6	fôrd	7	om	42
2	fôrd	9	om	18	6	fôrd	8	om	48
2	fôrd	10	om	20	6	fôrd	9	om	54
3	fôrd	3	om	9	6	fôrd	10	om	60
3	fôrd	4	om	12	7	fôrd	7	om	49
3	fôrd	5	om	15	7	fôrd	8	om	56
3	fôrd	6	om	18	7	fôrd	9	om	63
3	fôrd	7	om	21	7	fôrd	10	om	70
3	fôrd	8	om	24	8	fôrd	8	om	64
3	fôrd	9	om	27	8	fôrd	9	om	72
3	fôrd	10	om	30	8	fôrd	10	om	80
4	fôrd	4	om	16	9	fôrd	9	om	81
4	fôrd	5	om	20	9	fôrd	10	om	90
4	fôrd	6	om	24	10	fôrd	10	om	100
4	fôrd	7	om	28	10	fôrd	100	om	1000
4	fôrd	8	om	32					
4	fôrd	9	om	36					
4	fôrd	10	om	40					

1	10	100	11	21	107	311	993	993	802	1000
2	20	200	12	23	104	315	399	399	702	1109
3	30	300	13	25	110	351	333	333	207	1217
4	40	400	14	32	112	317	666	697	202	1371
5	50	500	15	48	120	371	786	766	220	1444
6	60	600	16	58	133	318	678	679	209	1585
7	70	700	17	57	121	881	687	777	483	1667
8	80	800	18	65	137	771	555	444	910	1990
9	90	900	19	69	201	781	111	599	999	2000

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	20	30
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XX	XXX
40	50	60	70	80	90	100	105	110	115	500	1000	
XL	L	LX	LXX	LXXX	XC	C	CV	CX	CXV	D	M.	

Carto. Lindu, 1817.
 Trüfflu nint mämwa Grentsiuêse man.

TRACT. I. CAP. VII.

detur, Jud. 6, 13. Thren. 3, 43, 44. *Reversio in altum*, quo quasi con-
 ciale folium, seu ipsum divinum iudicium indicatur, Psal. 7, 8. *Rever-*
 a pœnarum ablatio, & gratiæ exhibitio innuitur, Psal. 6, 5. Zach. 1, 3.
 O, quâ divinum de magnis operibus propositum indicatur, Num. 10,
 Psal. 4, 4, 27. Psal. 68, 2. Psal. 102, 14. Esa. 2, 19, 21. cap. 33, 10. &c. **SU-**
E hominem Spiritus sanctus dicitur, dum singulari & mirabili ra-
 per eum operatur, Luc. 1, 36. Act. 1, 8. quod Luc. 24, 49. dicitur *in-*
alio. **TRANSITIO DEO** tribuitur, quâ vel punitio divina in-
 od. 12, 12, 23. Amos 5, 17. Vel contrâ dissimulatio divina, quando non
 7, 8. *Non addam amplius* **לֹא אֶעְבֹּר** *transire ei*, h. e. connivere ad pecca-
 ic Mich. 7, 18. ubi cum **לֹא** construitur. De homine sic usurpatur
 alterum verbum, **פָּסַח**, *transire, transilire*, de DEO parcente & pœnas
 populo suo, usurpatur Exod. 12, 13, 23. à quo *Pesach seu paschatis* vox
 ginem sumfit &c. Idem verò verbum de liberatione populi divina
 e Babylonica usurpatur Esa. 3, 7. ubi ad prius miraculosum opus allu-
 nitur, unâ nocte regnû Babylonis dejiciendum esse ad populi libe-
 cut olim in Ægypto fuerat factum. Confer. Dan. 5. 30. **VISITA-**
 quâ vel DEI exploratio & notitia notatur, Psal. 17, 3. vel realis exhi-
 gratiæ & beneficii, Genes. 21, 1. Psal. 65, 10. Psal. 106, 4. Jerem. 29, 10.
 &c. tum iræ & supplicii, Exod. 34, 7. Psal. 59, 6. Esa. 27, 1. Jerem. 6, 6.
 ec de actionibus localis motus. Alia, quæ analogâ his sunt, pro-
 ra, cum de *Loco*, DEO **אַדְּפִעְוֹנָא דְּוִס** tributo, dicitur. Non solum
 locomotivæ actiones, sed & harum fines & effectus quidam DEO
 et exploratio, quæ circumambulando perficitur, Ezech. 20, 6. *ad edu-*
te terra Ægypti, ad terram, quam **אֶרֶץ** *exploravi eis* &c. Junius in
 1. *Commendatur terra Judæa à providentia studioque æterno DEI,*
explorator quidam observârit & providerit de sede commodissima
libus commodè quiescerent &c. Simile quid de arcâ fœderis dicitur
 tem *questio*, quæ & ipsa circumeundo ut plurimum peragitur: Et no-
 desiderium & voluntas seria, Ezech. 22, 30. Joh. 4, 23. &c. Hujus item
 de *inventio*. *Invenire enim iniquitatem* DEUS dicitur, cum ob eam
 a sua castigat & punit, Gen. 44, 16. *Invenire hostes suos* dicitur, cum
 a supplicia eos trahit, Psal. 21, 6. &c. *Invenisse Davidem servum suum*
 ingulari providentiâ ipsum elegit, Psal. 89, 21. Actor. 13, 22. quo fen-
visse illum dicitur 1. Sam. 13, 14. In quem locum August. sic loquitur,
 c. 6. *Non quasi nesciat ubi sit, ita DEUS sibi hominem quarit, sed per*
de hominum loquitur, quia sic loquendo nos querit &c. *Queret sibi ergo*
ac si diceret, quem suum esse jam novit, sibi esse familiarem aliis

GENERATIO videlicet non æterna illa

DE ANΘΡΩΠΟΠΑΘΕΙΑ.

ejus atque festinatio, vel in infligendis pœnis, non exhibendis ben-
gitur, Jer. 1, 12. c. 21, 28. c. 44, 27.

Secundi generis actiones, quæ motus localis sunt, tribuuntur
πρωτων istæ. ADVENTUS ad credentes, quo gratiæ & beneficii
notatur, Exod. 20, 24. Joh. 14, 23. Est & adventus DEI ad judicand-
dum, Esa. 3, 13, 14. Quod pertinet illud Hof. 11, 9. *Non veniam in civi-*
cet hostili modo, sed aditurns eam, uti Sodomam. AMBULATIO
suo, quo præsentia gratiosa & beneficentia significatur. Levit. 26, 12.
in medio vestri, hoc est, gratiosè præsens vobis adero, & benefaciam. G-
can. Cathol. veritatis cap. 27. ad incarnationis Filii DEI mysterium
phrasi haberi ait. Sic Deuter. 23, 14. 2. Corinth. 6, 16. In malum, ratio
hoc verbum adhibetur Lev. 26, 34. *Et ambulabo etiam ego vobiscum*
hoc est, sine ullo personarum discrimine & non adhibita plaris mo-
benas iræ meæ in vos laxabo, ut Jer. 6 interpretatur. Tharg. *In du-*
reddit, v. 28. eodem sensu in eo dicitur, בְּרַחֲמֵי בְּרַחֲמֵי
hoc est, sine discrimine ullo exerta iræ & pœnis inflictis terrib-
autem Jehova hac phrasi ad sermonem præcedentem, v. 21. quod si
meum קָרִי (pro בְּרַחֲמֵי) semenè; quod quidam ita explicant, si dixerit
nes, quas ego adduco super vos, esse per accidens, casu & continge-
cidere, non verò pœnam esse peccatorum vestrorum. Conf. 1. Sam. 6,
exponant: sine discrimine, οὐκ ἔστιν ἔτυχεν, utut accidit, modo fuerit
vestra, non voluntatem meam. Pagninus utrumque vertit: *Ex adve-*
tanus: In occursum. Lutherus: *Entgegen wandeln.* DESCENSUS
propositum DEI apparentis, de singulari opere inter homines effi-
tur: *Tum in bonum, respectu gratiæ, Exod. 3, 8. tum in malum, re-*
pœnæ, Genes. 11, 5, 7. cap. 18, 21. Psal. 18, 10. Esa. 64, 1. Sap. 18, 15. Au-
C. D. c. 5. (de loco Gen. 11.) *Non loco movetur DEUS, qui semper ubi*
descendere dicitur, cum aliquid facit in terra, quod præter usitatum na-
mirabiliter factum præsentiam quodammodo ejus ostendat. Descen-
lius DEI dicitur, cum assumpsit humanam carnem, & in ea se hom-
tem patefecit, quod sine omni mutatione loci factum, Johan. 3, 13.
50. *Descendere Spiritus sanctus dicitur, cum in visibili columbæ sp-*
flavit super Christo requiescens, Matth. 3, 16. Marc. 1, 10. Luc. 3, 22
Aliâ significatione, *DEUS se descensurum cum Jacobo in Egyptum*
est, ipsi gratiâ, & patrocinio suo adfuturum in via illa, Gen. 46, 4.
pe Canaan est editior seu eminentior Egypto. EQVITATIO,
DEI operatio innuitur, quam in cœlis efferit, in tempestatibus & a-
26. Psal. 68, 34. Item celeritas in exsequendo sua judicia, Psalm.
OCCURSUS, quo vel DEI manifestatio denotatur, Num. 23, 4, 16
beneficentia, Esa. 64, 5. REVERSIO ad locum suum, quæ pœnam

RA-9031

Riga-Linon, R

trikhitu nink müwowa J. K. D. Müllerer man

1820 aastal.

Im Druck wiederholte.

L. M. Moritz

Erasmus.

Joseph, am 18 September 1820.

R A-9031

Ich Endes Unterschriebener bescheinige hierdurch, gemäß dem 46. §. des Allerhöchst bestätigten Censur-Reglements, das alle Exemplare der von mir gedruckten Schrift, betitelt:

A. D. D. King's Brief

mit dem von der Censur approbirten Originale übereinstimmen, und versichere, das in keinem derselben etwas zugesetzt sei, was den Sinn verändere. Riga, am 19. October 1820.

J. C. D. Müller

Russisch-Kaiserl. privilegirter Kronbuchdrucker.

143.
2. Alti-
nes locō-
motiva.
nulo
oin
ar-
hac
im,
ere,
ha
m.
di-
tis
go-
ac-
alii
dia
on-
uo
ta-
&
de
sed
m
ti-
lo.
42,
ie-
33.
oc
p. 144.